JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1854. **Woensdag 8 Maart.** **N°. 19.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » *Java* .... » 15.—
» » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco.*

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is ZESTIG DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

EXTRACTEN *uit het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*

BUITENZORG, *den* 2 *Maart* 1854. [n°. 6.]

[Staatsblad n°. 13.]

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Enz.

Ten tweede: Te bepalen, dat de ommelanden der residentie Batavia zullen worden gescheiden in 2 afdeelingen:

a. die van het zuider en ooster district Meester Cornelis en Becassie.

b. die van het wester district Tangerang.

Ten derde: Enz.

Ten vierde: Te bepalen, dat in de ommelanden van Batavia zullen worden in dienst gesteld:

voor het Zuider en Ooster District:

een assistent resident op. . . . . *f* 6000 's jaars.
indemniteit voor huishuur aan denzelven. . . . . . » 1200 » »
een commies, tevens griffier bij den landraad op.. » 2400 » »
aan klerkengeld. » 2880 » »
4 koelies. . . . . » 384 » »

voor het Wester District:

een assistent resident op. . . . . *f* 6000 's jaars.
met genot van vrije woning.
een commies, tevens griffier bij den landraad op. » 2400 » »
aan klerkengeld. » 2400 » »

Te samen *f* 23665 's jaars.

Ten vijfde: Enz.

Afschrift, enz.

Accordeert met voorschreven register.

De Algemeene Secretaris,

A. PRINS.

BATAVIA, 2 Maart 1854. [illegible]

[Staatsblad n°. 15.]

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Enz.

Ten tweede: Te bepalen, dat, met alteratie der bestaande schaftingstarieven voor de marine in Nederlandsch Indie, en met wijziging van de besluiten van 31 Maart en 5 April 1837 n°. 8 en 2, en van staatsbl. 1842 n°. 7 en 9 voortaan zal worden verstrekt:

I. *aan de Europesche schepelingen:*

a. wanneer zij zich ter reede Amboina, Macassar, Riouw en Padang bevinden, even als op de 3 hoofdplaatsen van Java, versch brood in stede van hard brood, berekend op 3 Ned. ℔ of 6 Amst. ℔ per man 's weeks.

b. 0,40 Ned. ℔ rijst en 0,25 Ned. ℔ gezouten vleesch per man 's weeks, in plaats van 0,25 Ned. ℔ sago en 0,15 Ned. kan rooden wijn; van welke beide laatste artikelen de verstrekking wordt afgeschaft.

c. Spaansche peper [Lombok], in zee 0,015 Ned. ℔ en op eene reede 0,01 Ned. ℔ per man 's weeks.

II. *aan de Inlandsche schepelingen:*

a. 0,24 Ned. ℔ koffij per man 's weeks.

b. Spaansche peper [Lombok], in zee 0,015 Ned. ℔ en op eene reede 0,01 Ned. ℔ per man 's weeks.

Ten Derde: Af te schaffen de verstrekking aan de Inlandsche schepelingen van 0,35 Ned. kan genever en 1 Ned. ℔ boonen per man 's weeks.

Ten Vierde: Enz.

Ten Vijfde: Te bepalen, dat deze wijzigingen in de schaftingstarieven voor de marine in Nederlandsch Indie, in werking zullen worden gebragt met den eersten der maand, volgende op die, waarin de daartoe strekkende magtiging ter kennis van den kommanderenden officier van den betrokken oorlogsbodem zal gekomen zijn.

Ten Zesde: Enz.

Afschrift, enz.

Accordeert met voorschreven register,

De Algemeene Secretaris,

A. PRINS.

Civiel Departement.

Benoemd;

Tot resident van Bagelen, *D. A. Buijn*, laatst resident van Bantam, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Tot resident van Cheribon, *V. P. G. de Serière*, laatst resident van Rembang, thans tijdelijk belast met de functien van inspecteur der cultures in de 1 afdeeling op Java; — met bepaling:

dat hij, gedurende eene door den directeur der cultures te doene reis over Java, belast zal zijn met de waarneming der werkzaamheden bij de directie der cultures; en

dat de inspecteur der cultures *F. Kleijn van de Poll*, gedurende dien tijd belast zal zijn met de waarneming der betrekking van resident van Cheribon.

Tot officier van justitie bij den raad van justitie te Makasser, mr. *P. J. J. C. van Nieuwenhoven Helbach*, thans griffier bij den landraad der stad en voorsteden van Batavia.

Tot advocaat en procureur bij het hoog geregtshof van Nederlandsch Indie, mr. *J. J. Schneither.*

Bevorderd:

Bij het Personeel der Indigo-Cultuur.

Tot assistent der 3 klasse, *L. E. van Muijen*, thans opziener der 1 klasse.

Tot opziener der 1 klasse, *J. A. Abels*, thans opziener der 2 klasse.

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den raadsheer in het hoog geregtshof van Nederl. Indie, mr. *L. W. C. Keuchenius.*

Magtiging verleend:

Tot uitreiking aan de vroedmeesteresse *D. H. Fagnotti*, geboren *Henner*, van eene acte van toelating tot de uitoefening der verloskundige practijk te Soerabaya,

Militair Departement.

Overgeplaatst:

Bij het groot militair hospitaal te Soerabaya, de apotheker der 3 klasse *A. J. Smitt*, thans te Amboina.

Bij het garnizoens hospitaal te Amboina, de apotheker der 3 klasse *J. C. A. Scharp de Visser*, thans te Socrabaya.

Advertentien.

Vertrek der Overland-Mail.

Het vertrek zal plaats vinden op Zondag den 12den Maart. De sluiting der brievenpakketten aan het postkantoor te Weltevreden is bepaald op:

a. De pakketten voor Europa, Britsch Indië, China enz. daags vóór het vertrek tot 1 ure 's namiddags.

b. De pakketten voor [illegible] twee dagen bevorens op hetzelfde uur. Zie *Java-Bode* van 21 Januarij, No. 6.

Postkantoor.

Op Donderdag den 9 dezer, 's middags ten 1 ure, zullen op het postkantoor te Weltevreden briefpakketten worden gesloten voor Sambas en Pontianak, per Zr. M. stoomboot Celebes, luitenant-ter-zee 1 klasse *S. L. Geerling.*

De resident der Preanger Regentschappen maakt bekend, dat de veemarkt en verkoop van paarden, enz., te Sumadang geannonceerd in de Javasche Courant van 15 en 18 Februarij jl. no. 13 en 14, zullen plaats bebben den 29 en 30 Maart eerstkomende.

De resident van Cheribon, zal op Zaturdag den 15 April aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, ten zijnen kantore, in het openbaar uitbesteden den overvoer van 's lands pahkuizen te Cheribon naar boord van de schepen ter reede aldaar, zoo wel van al de gouvernements goederen en producten, afkomstig uit de oogstjaren van en met 1854 tot en met 1858, als van de producten, welke aldaar door tusschenkomst van de factorij der N. H. M. voor gouvernements rekening regtstreeks naar Nederland worden afgescheept; alsmede den afhaal van boord der schepen naar 's lands pakhuizen te Cheribon, van het zout en andere gouvernementsgoederen of producten. De over te voeren hoeveelheden producten zoowel naar boord als van boord der schepen, wordt geschat te zullen bedragen 150,000 picols bruto gewigt jaarlijks.

Vendutien.

Op Donderdag 9 Maart, ten huize van den heer *D. van Elk*, te Salemba (tusschen den 5 en 6 paal), door gebr. *Roselje & Co.* Zie advertentie 294,

en

Voor het commissiehuis van *Voute & Jacobsen*, aan de Groote Rivier, tegen 4 pCt. vendusalaris.

Op Vrijdag 10 Maart, voor het commissiehuis van gebr. *Roselje & Co.*

Op Zaturdag 11, 18 en 25 Maart in het locaal der Beurs, van onafgeloste pandgoederen.

Op Maandag 13 Maart, wegens vertrek in het kampement der artillerie, voor de woning van den 1 luitenant *Veerman*, door *B. J. Leon.*

Op Dingsdag en Woensdag 21 en 22 Maart. ten huize van den heer *G. Suermondt*, op Cramat, wegens vertrek, door *John Pryce & Co.* op Maandag den 20 deser, van 's morg. 8 tot 1 ure te bezigtigen.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 2den tot en met den 6den Maart 1854

MARINE HOTEL. *L. D. Ruijs*, van Batavia. — *B. G. Flik*, van Port Adelaide. — *R. W. Borchers*, van idem. — *Mariouw, E. de Gijzelaar, G. W. F. Moeth* en *C. A. Vreede*, van de reede. — Mr. *F. B. van Leeuwen*, van Bantam.

HOTEL WILLEM II. *J. P. Pfeiffer*, van Buitenzorg. — *Courier dit Dubicart, C. H. P. van der Loo, J. Hemmes.* van de reede.

HOTEL DER NEDERLANDEN. Mr. *W. H. du Cloux* en *Umbgrove*, van Batavia. — *P. Admiraal*, van Pecalongan.

ROTTERDAMSCH HOTEL, *J. M. Rodgers, L. J. Bliss, L. A. Williams, J. C. Mitchell, E. R. Knorr, Gibson, Lawton, Van Hocking Colenbrander*, van de reede. — *R. H. Groves*, van Californie.

Vertrekkende Personen.

C. B. Henrici en familie. — *B. P. Barends.* — *A. Deckers en familie.*

ELLEN MAITLAND. (*vervolg.*)

VI.

't Was eene kleine armoedige kamer met kale muren, verwloozen zolder, en een klein half vergaan venster; toch was die kamer nog te groot voor de weinige meubelen, wier ellendig voorkomen in volkomene overeenstemming was met dat der muren.

Op een armoedig stroobed lag Mrs. Maitland, wier uitgeteerde wangen en onmiskenbare zwakheid getuigden dat de laatste dagen eene jammerlijke verandering in haren toestand hadden teweeg gebragt. Naast haar ziekbed stond een heer van een zeer innemend voorkomen, die met eene uitdrukking van diep medelijden op zijne mannelijke gelaatstrekken de kranke beschouwde. Hij schudde het hoofd toen hij haren pols voelde en zeide vriendelijk: »ik vrees dat ik u maar weinig hoop kan geven."

»Ik weet dat," zeide zij op eenen toon, die wel zwak maar volkomen kalm en duidelijk was; »mijne hoop is op Hem, die mij die beproeving toezendt. Ik weet dat Hij ze in barmhartigheid bevolen heeft, en ik vertrouw dat Hij mijne zwakheid vergeven zal, zoo ik ze niet met behoorlijke onderwerping gedragen heb. Ik voel dat mijn einde nadert; ik heb maar één wensch meer op aarde. O, dat ik het lieve kind nog eens mogt weêrzien, dat zich voor mij heeft opgeofferd! dan kon ik in vrede sterven."

»Ik hoop dat die wensch vervuld mag worden," zei de doctor medelijdend; »ik kan u ten minste eenig berigt van haar geven. Zij is gisteren op straat in onmagt gevallen. Eenige voorbijgangers hebben haar in een naburigen winkel gebragt, en daar men haar niet weder kon bijbrengen, stuurde men naar het hospitaal van —, waar ik geneesheer ben. Ik was afwezig, en het duurde verscheidene uren eer ik haar kon bezoeken. Toen ik bij haar kwam, vond ik haar zenuwgestel zoo geschokt. dat ik genoodzaakt was haar eenige sterkwerkende middelen toe te dienen, die haar den geheelen nacht in lethargischen toestand hebben doen verkeeren. Ik had toen weinig gedachte, welk een nacht het voor u was."

»God zij gedankt!" riep de weduwe met kracht uit, »dat mijn dierbaar kind dat niet heeft behoeven te zien! Men ontnam mij het weinige, de laatste overblijfselen van betere dagen; men deed mij de kamer ontruimen, en terwijl ik onder eene hevige sneeuwbui door de strant wankelde, zonder te weten waarheen ik mij wenden zou, meende ik dadelijk te zullen sterven. Maar de hemel heeft mij vrienden gezonden in dat uur van beproeving; eene arme vrouw, die zelve van aalmoezen leefde stond haar bed en hare vliering aan de verlatene weduwe af; en gij zijt gekomen om mijne laatste oogenblikken te troosten en mij berigt van mijn kind te brengen. Moge 's hemels beste zegen op haar rusten! O, mogt ik nog ééumaal haar dierbaar gelaat zien!.."

Er ontstond eenige beweging aan het oude beddelaken, dat de plaats van een gordijn bekleedde. De doctor verdween daar achter en fluisterde: »nog niet!" maar eene andere stem antwoordde: »ik moet, ik moet!" Toen werd dat laken ter zijde geschoven, en Ellen, bleek en bevende, maar met van liefde stralende oogen sloeg hare armen wild om den hals harer moeder, en riep hartstogtelijk uit: »O, mijne dierbare, dierbare moeder! Spreek niet van sterven, of gij breekt mij het hart!"

»Mijn kind," sprak de weduwe plegtig, »onze hemelsche Vader roept mij, en onderwerping is onze pligt. Ik zou gaarne langer gespaard zijn geweest, tot ik eene schuilplaats gevonden had voor u, lief kind; maar Zijn wil geschiede!"

»Moeder, moeder!" riep Ellen, bijna waanzinnig. »O, die ellendige hebben haar vermoord, en die onmeêdoogende Miss Dalrymple is de oorzaak van alles!"

»Stil, stil!" zeide de doctor; »tracht u zelven een weinig meer te beheerschen. Dit is een smartelijk oogenblik, maar er is er Een, die den wind matigt voor 't geschoren lam. Hij zal kracht geven aan wie ze in opregtheid zoeken. Laat ons hem daarom bidden!"

Hij knielde naast dat armoedige bed, en de woorden

van eenvoudige, ongeveinsde godsvrucht stegen tot den troon, voor welken zij een offer is, kostbaarder dan duizend brand- en reukofferanden. Toen hij langzaam opstond, viel zijn oog op de zieke. Hare handen waren nog biddend zaamgevouwen; haar hoofd eenigzins zijdewaarts op het kussen, hare lippen even geopend, en op haar gelaat zweefde die engelenglimlach, dien men nooit op aarde ziet, behalve wanneer een geest zijn stoffelijk omkleedsel verlaat en naar de gewesten der eeuwige zaligheid overgaat.

Op dat oogenblik wierp Ellen eenen blik op dat gelaat; met een angstigen kreet rees zij overeind, en drukte hare lippen op die, welke, voor de eerste maal sedert zij ze gekend had, haren kus met geenen kus keerden beantwoorden.

VII.

Doctor Melville, hoewel nog een jong mensch, had reeds als geneesheer een grooten naam verworven, en kon dus over weinige oogenblikken van den dag vrij beschikken. Eerst op den avond van den volgenden dag kon hij tijd vinden om Ellen Meitland te bezoeken, die hem zoo zonderbaar — zon toevallig, sonden degenen zeggen, die de wegen der Voorzienigheid met de menschen niet opmerken — op zijnen weg verschenen was, in het oogenblik van haren uitersten nood, en wier armoedige, verlatene toestand zijn medelijden in hooge mate opgewekt had. Zoodra zijne bezoeken volbragt waren, ijlde hij naar de nederige woning. Reeds den vorigen avond had hij veel moeite gedaan om haar te bewegen eene meer geschikte verblijfplaats aan te nemen, maar zij had standvastig geweigerd het dierbaar overschot harer moeder te verlaten; en hij wist hare plegtige smart te eerbiedigen. Hij had zich dus tevreden gesteld met haar die persoonlijke hulp te bezorgen welke hij haar verschaffen kon, en haar verder ongestoord te laten.

Hij vond haar gelijk hij haar verlaten had, met het hoofd tegen het kussen der doode gedrukt. Haar gelaat was doodsbleek, en hare roode en gezwollen oogen getuigden dat het grootste gedeelte van den laatsten tijd in tranen was doorgebragt; maar zij was bedaard, en hoewel hare stem een weinig beefde toen zij hem dankte voor zijne vriendelijkheid, le de zij geene geweldige ontroering aan den dag. Zij sprak ook niet van haar verlies; maar toen de waardige doctor haar eenige vragen deed betreffende hare gezondheid, en op de noodzakelijkheid eener andere verblijfplaats aandrong, toen zeide zij op eenen toon die some bijna onbeschroomd was:

„Gij zijt zeer edelmoedig, mijnheer; maar zoo ik uwe vriendelijke aanbiedingen niet aanneem, moet gij mij niet van ongevoeligheid verdenken. Maar gij zult wel begrijpen — zulk een hart als het uwe kent wel — de gevoelens die mij aan deze plaats binden. Niet zeer lang meer zal ik dat dierbaar gelaat kunnen aanschouwen — en ik zou 't verlies van ieder oogenblik betreuren, zoolang ik haar nog bezit."

Er volgde eene stilte van eenige oogenblikken, want de doctor zag dat zij er nog iets bij wenschte te voegen, en hij wachtte zich wel haar in de reden te vallen. Eindelijk vervolgde zij: „ik wilde eigenlijk zeggen, mijnheer — ik vertrouw dat gij niet zult denken dat ik van uwe goedheid misbruik zal maken — maar er zullen eenige uitgaven noodig zijn voor... en —"

„Maak u daarover in 't minst niet ongerust," viel haar nu de doctor op vriendelijken toon in de reden; en nam hare hand in de zijne: „voor dat alles zal gezorgd worden, of liever, er is reeds voor gezorgd. Ik heb de vrijheid genomen de noodige maatregelen voor te schrijven, en ik verzeker u dat u daaromtrent alle last en alle onaangenaamheden zullen gespaard worden."

„Hoe zal ik u ooit genoeg danken?" stamelde Ellen, terwijl de tranen, die zij zoo lang bedwongen had nu met geweld stroomden: „maar dit bedoelde ik eigenlijk niet. De plotselinge dood mijns vaders heeft ons in groote nood achtergelaten, en het weinige, wat ons van onze bezittingen overbleef, is ons nu ontnomen. Ik — ik heb geen kapitaal; maar zeker iemand is mij eene kleine som gelds schuldig. Zou ik u mogen verzoeken —

BATAVIA.

Op het land Tjililitan, in het zuiderdistrict der ommelanden dezer residentie, zijn [illegible] Februarij jl. de natuurlijke pokken [illegible] in de steenbakkerij van den heer *A. van Swieten*, die korte dagen daarna zelf het slagtoffer dier ziekte geworden is.

Wij vernemen alsnu, dat zij aldaar is overgebragt door eene Inlandsche vrouw, *Moersie* genaamd, die, aan de natuurlijke pokken lijdende, de kazerne te Weltevreden verlaten en zich begeven had naar haren broeder, als boedjang in die steenbakkerij werkzaam. Vier Inlandsche kinderen, de heer *van Swieten* en een zijner bedienden werden aangetast, en de beide laatsten overleden aan de gevolgen.

Het is ons intusschen aangenaam te kunnen berigten, dat de ijverige pogingen der policie, in overleg met den officier van gezondheid bij het garnizoen te Meester Cornelis, de verdere verspreiding dier ziekte hebben belet.

— Men berigt ons van Soerabaya dd. 2 dezer.

Tengevolge van de vele regens in de binnenlanden gevallen, is de waterstand van de rivier Kalie Maas alhier zeer hoog gestegen, en de oppervlakte van het water schier met den weg gelijk. De zware stroom maakt alsnu het bevaren van dezelve gevaarlijk; reeds verscheidene ongelukken hebben er plaats gevonden, van praauwen met producten geladen, welke gezonken of wel zwaar lek geworden zijn.

— De duurte der levensmiddelen blijft alhier steeds aanhouden. De rijst is tot *f* 9 per picol gestegen. Men hoopt, dat de vele regen, welke in de binnenlanden voortdurend valt, waardoor de padivelden een zeer gunstig aanzien hebben verkregen, een spoedige vermindering in den prijs zal ten gevolge hebben.

— In de laatste dagen heeft men te Soerabaya zeer vele sterfgevallen te betreuren gehad. Opmerkelijk is het, dat men bijna dagelijks een lijkstoet ziet. In den namiddag van den 27sten der vorige maand overleed, na eene korte maar hevige ziekte, een onzer waardigste stadgenooten, de heer *Gervers*, agent der Javasche bank alhier. De overledene was algemeen bemind; de lange stoet welke zijne lijkwagen volgde, bewees ten volle de hoogachting, die door de meeste ingezetenen van Soerabaya hem werd toegedragen.

— In den nacht van den 1sten dezer, werd een Boeginees, op schildwacht bij een der bastions alhier, in zijn schilderhuis, in zijn bloed badende geheel bewusteloos gevonden. Men had hem verscheidene wonden, vermoedelijk met een mes toegebragt. Een nabij zijnde wacht had den ongelukkige om hulp hooren schreeuwen, doch bij hem gekomen, waren de misdadigers reeds ontvlugt.

Nadat de gewonde door eene patrouille naar de hoofdwacht was gebragt, heeft men de wacht bij een kruidhuis, waartoe hij behoorde, geheel slapende gevonden, gevende zij voor niets van het voorval te weten. Alle nasporingen tot ontdekking van de plegers van dit feit, zijn tot nog toe vruchteloos gebleven.

— Als een staaltje van vermetelheid is dienende, dat op eene vendutie alhier zes scheermessen door een koelie zijn ontvreemd geworden. Hij werd echter op heeter daad betrapt, en onmiddelijk door de policie in arrest genomen.

— Men leest in het *Samarangs Advertentie-Blad* van den 3den dezer No. 9.

Op den 23sten Februarij jl. werd de Inlandsche vrouw genaamd *Bok Rakijem*, woonachtig in de dessa Triman, district Troeko, terwijl zij bezig was, om aan den oever der, ten westen dier dessa gelegene rivier Sengah hare voeten te reinigen, eensklaps door eenen kaaiman gegrepen, die met haar naar het midden der rivier voortzwom.

Niettegenstaande op het hulpgeschrei der vrouw spoedig verscheidene menschen kwamen toesnellen, heeft het hun niet mogen gelukken, haar van een wissen dood te bevrijden, want het dier zonk met zijne prooi naar de diepte. Eerst des namiddags ten 4 ure vond men het lijk der vrouw onder eenen *klampisboom*.

Bij de schouwing van het lijk bleek, dat het ligchaam op eene deerniswaardige wijze was gewond; 4 wonden waren aan het regterbeen en de dijen zigtbaar benevens eene wond aan den hals.

Bij den hoogen stand van het water is men de kaaiman niet meester kunnen worden, doch alle pogingen zijn in het werk gesteld om denzelven op te sporen.

Wij ontvingen van een onzer geachte abonnés te *Telok Betong* (Lampongsche districten) in dato 4 Maart, de volgende mededeeling, die in de tegenwoordige omstandigheden zeker zeer belangrijk is. Die mededeeling komt van iemand, die zich op het tooneel des oorlogs bevindt en de authentiteit wordt door den inzender gewaarborgd. Met genoegen verleenen wij daaraan dan ook een plaatsje in ons blad, ons voor den vervolge voor dergelijke mededeelingen aanbevolen houdende.

Eene vloot die van uit het Zwarte Meir den ingang van den Bosphorus nadert, — eene invaart, die [illegible] rotsen en ondiepten [illegible] kust van het Zwarte Meir het vuur doorstaan van 4 forten, regts en links gelegen, alvorens aan de monding te komen, die wederom door twee gearmeerde vuurtorens, *Rumeli* en *Anatoli Tanar* beschermd wordt. Van hier af aan volgen ten zuiden achter elkander aan den Europeschen wal de forten *Garibtsche*, *Boejoek Liman*, *Rumeli Hissar* en *Telli Tibia*, met deze forten corresponderen op den Aziatischen wal *Poiras*, *Tilboernoe*, *Anetoli Hissar* en *Madschjar Tabia*. De laatstgenoemden van elken wal de gewigtigsten zijnde, hebben 165 stukken van het zwaarste kaliber. De sterkste van allen is *Madschjar Tabia* en voor eene vijandelijke vloot tevens de gevaarlijkste, omdat door de ondiepte langs den Europeschen wal alle schepen gedwongen zijn, tot op 200 passen de met 70 stukken gewapende batterijen van dit fort te naderen en dus een vernielend vuur door te staan. Beneden deze forten volgen nu nog op den Europeschen oever 4 batterijen. In het geheel tellen de werken, waarmede de Bosphorus bevestigd is, 451 stukken, meestal zwaar caliber en bediend door eene uitmuntende artillerie, de zoogenaamde *brigade van het Zwarte Meir*. Als gij bij het woordje *uitmuntend* misschien ongeloovig glimlacht, zal ik U de bekende gezegden van iemand aanhalen, wiens woord in dit geval wel tellen mag.

Toen verleden zomer (*) de Generaal *Wrangel* op zijne reis naar Turkye te Odessa zijne afscheids-audientie bij Keizer *Nicolaas* had, zeide deze »Mijn waarde *Wrangel*, wanneer U te *Constantinopel* komt, bekijk U dan »eens de Turksche artillerie van naderbij, zij is eene »der besten van Europa. Dat hebben wij aan uwe Pruis»sische instructeurs te danken en mogt het eens noodig »zijn, dan zullen er harde tanden noodig zijn om die »noot te kraken."

De Generaal *Wrangel* heeft de Turksche artillerie opgenomen en hare bekwaamheid wezenlijk voor uitmuntend verklaard. De tijd waarvan *Nicolaas* sprak is nu gekomen en het zal nu moeten blijken, wie harder zijn de *Russische tanden* of de *Turksche noot*.

(*) De brief is van Dec. 1853, dus wordt waarschijnlijk de zomer 1852 bedoelt.

NEDERLAND.

Men leest in den *Précurseur*: »Men verzekert ons dat eene telegrafische lijn zal worden in werking gebragt tusschen Antwerpen en Vlissingen; zij zal verbonden worden aan de bestaande groote lijn van telegrafen. Deze week zal te Vlissingen of te Middelburg de aanbesteding plaats hebben."

Gouda, 17 Dec. In eene op Donderdag avond gehouden bijeenkomst van *Het metalen kruis*, afdeeling Gouda en omstreken, zijn de voorwaarden voor deze vereeniging vastgesteld en tot definitieve bestuurders benoemd, de heeren: Mr. *J. L. A. de Grave*, oud 2de luit. bij de mobiele schutterij; *J. van Straaten Az.*, oud vrijwillig sergeant bij de noord-hollandsche jagers; *W. J. Fortuyn Droogleever*, oud 1ste luit. kwartiermeester bij de mobiele schutterij; Mr. *J. H. D. Schenkenberg van Mierop*, oud 1ste luit. bij de mobiele schutterij en *J. T. Rutten*, oud majoor bij het 2de regement infanterie.

Dirksland, 17 Dec. Sedert twee dagen werd alhier eene arme vrouw, van 74 jaren en die slecht van gezigt was, vermist. Zij is nu door hare kleindochter op een stuk lands, in den Ouden Kraaijer-Polder, dood gevroren, gevonden. Waarschijnlijk is zij door het mistige weder van den regten weg afgedwaald.

Amsterdam, 22 Dec. Naar men verneemt zal Zr. Ms. stoomschip *Soembing*, luit. ter zee 1ste kl. *Fabius*, thans ter reede van Constantinopel, aldaar worden geproviandeerd en spoedig naar Oost-Indië vertrekken.

— Wij vernemen zegt *de Tijd*, dat mgr. *J. Zwijsen*, aartsbisschop van Utrecht, een brief van deelneming en aanmoediging aan Z. D. H. den aartsbisschop van Freiburg heeft gezonden.

Ook het bestuur der r. k. vereeniging *Regt voor allen* heeft een adres aan dien prelaat toegezonden om »aan zijne doorluchtige hoogwaardigheid, de hulde toe te brengen van hunne gevoelens van eerbied en dankbaarheid wegens zijnen apostolischen moed."

— Particuliere berigten uit Indië, genomen uit een eigenhandig schrijven van Ds. S. A. Buddingh, gedagteekend van Ternate 25 Aug. jl., logenstraffen het berigt door de *Javasche* bladen in der tijd medegedeeld, dat z. eerw. namelijk door eenen val van het paard het been zoude gebroken hebben. — Niettemin wordt bevestigd dat z. eerw. in bedenkelijken toestand verkeerd heeft, door het zeer ernstig stooten van het been, bij gelegenheid dat hij met het jagt van den Sultan, van het eiland Batjan op 8 Aug. naar Ternate retourneerde, [illegible] ten gevolge gehad heeft eene [illegible] zwelling van het been, die eene [illegible] waarna de hevige pijnen [illegible] langzamerhand geweken [illegible] toestand, volgens schrijven van bovengenoemde dagteekening, een gunstig aanzien verkregen heeft.

De vele vrienden en allen die voor den verdienstelijken Ds. S. A. Buddingh met belangstelling vervuld zijn, zullen zich gewis over dit berigt verheugen.

Hellevoetsluis, 24 Dec. Heden morgen ongeveer half negen ure zeilde naar zee 's konings schoener *de Adder*, kommandant luit. ter zee 1e kl. *J. C. Holtzapffel*, met bestemming naar Suriname.

Langstraat, 23 Dec. In de laatste dagen zijn uit deze streek buitengewoon veel vette kalveren per as naar Antwerpen vervoerd, om van daar per schip naar Londen getransporteerd te worden. De uitvoer van dit artikel blijft in grooten getale voortduren en wordt uit deze provincie sedert 1 Jan. berekend op p. m. 20000 stuks.

Sneek, 25 Dec. Naar men verneemt, is door de policie alhier, in den afgeloopen nacht op heeter daad gearresteerd zekere *E. A. de Boer*, een hoogst gevaarlijk persoon, vroeger reeds wegens diefstal gestraft. Deze arrestatie moet vooral gewigtig zijn, daar de misdadiger sedert jaren met aankomende jongens rondzwerft en hen op het dievenspoor leidt, en niettegenstaande men hem voor den dader van vele diefstallen in deze provincie, gedurende de laatste jaren, houdt, immer aan de waakzaamheid der policie heeft weten te ontkomen.

Scheveningen, 22 Dec. Onze geheele haringvloot is gelukkig teruggekomen. Nooit is die visscherij zoo voordeelig geweest, als in dit jaar. In 1850 bragten 59 haringbuizen 6,000,000 haringen, in 1851 63 buizen, 8,100,000, in 1852 72 buizen 9,396,000 en in 1853 73 buizen 10,890,000 stuks aan; 6 der vaartuigen, deden vijf, 17 vier, 41 drie en 10 twee reizen. Er heeft slechts een sterfgeval plaats gehad, zijnde er een matroos over boord gevallen en verdronken.

De visscherij langs de kust is voortdurend zeer ongunstig en in de huishoudens der visschers heerscht veel armoede.

---

uwe groote goedheid geeft er mij moed toe — mij de gunst te bewijzen mij het bedrag dezer rekening voor te schieten, tot ik het geld ontvangen heb van de dame die het mij schuldig is, als wanneer ik het u eerlijk en met veel, veel dank zal terug betalen."

»Miss Dalrymple?" riep de doctor verwonderd uit, toen Ellen hem de rekening overhandigde, en hij den inhoud daarvan nakeek. »Ik meende reeds dat ik u gisteren dien naam hoorde noemen; en uit de wijze waarop gij van haar spraakt, maakte ik op dat zij bedoeld heeft u te betalen, maar verzuimd hare belofte volbrengen."

»Dat is zoo!" antwoordde Ellen; maar te gelijk deed hare betere natuur haar bedenken, dat de christen zelf te veel gebreken heeft, om eenen steen op zijnen naaste te werpen, en daarom voegde zij er snel bij: »maar zij kon onmogelijk vermoeden, welke de droevige gevolgen van haar verzuim konden; ik geloof dat zij druk bezig was; dat heeft men mij ten minste gezegd."

»Druk bezig!" herhaalde de doctor met eenige gestrengheid, »bezig, zoo als dames van haren stand maar al te dikwijls zijn; zoo verdiept in de ijdelheden dezer wereld, dat zij geen tijd hebben voor hare pligten. Al wist zij de juiste gevolgen niet die uit hare achteloosheid konden voortvloeijen, dan moest zij toch geweten hebben dat zij, die van hunnen arbeid leven, altijd op hun geld aanspraak hebben als men het hun verschuldigd is; en dat het zeer wreed en onregtvaardig is het hun te onthouden, omdat er altijd veel ongemak, en dikwijls vreeselijk lijden uit voortkomt. Ik ben van zulke voorbeelden getuige geweest, en weet dat de gevolgen eener dusdanige handelwijze zeer noodlottig kunnen zijn. De rijken — het spijt mij dat ik het zeggen moet — vergeten maar al te dikwijls hunne minder gelukkige broeders; en hun zal eens vreeselijke rekenschap van hunne daden gevraagd worden."

»Zij weten in der daad weinig, hoeveel ellende zij veroorzaken," zuchte Ellen; »er zijn er zonder twijfel velen, die noch zoo arm, noch zoo geheel van hun gevoel van onafhankelijkheid beroofd zijn, dat zij van liefdadigheid zoeken te leven, maar voor wie de terughouding hunner billijke regten eene beleediging is."

»En in die positie, geloof ik, ligt de grond van het kwaad," merkte de doctor aan; »die zelfde onafhankelijkheid, die hen moest doen eeren, bezorgt hun vijanden of berooft hen van beschermers. Vele menschen bewijzen gaarne weldaden, maar houden terug wat zij regtens verschuldigd zijn; en wel, omdat het eerste optien, *éclat* verwekt, en in dagbladen en inteekeningslijsten rondgebazuind wordt; terwijl het laatste niet meer is dan een pligt, die geen gerucht maakt en geen lof afdwingt. Maar ik dwaal van ons punt af. Ik eerbiedig uwe bekommeringen. Zie hier het bedrag van Miss Dalrymple's rekening, en daar wij dus een verdrag aangaan, zal ik dit papier als waarborg behouden. Gij moet echter niet uit het oog verliezen dat deze som niet aanzienlijk is, en gij moet mij veroorlooven voor eenigen tijd uw bankier te zijn, tot wij iets voor u gevonden hebben, dat u van meer duurzaam belang zal zijn."

Ellen's tranen vloeiden op nieuw. »Hoe zal ik u danken, mijnheer?" zeide zij. »Uwe stem is de eenige geweest die mij vriendelijk toegesproken heeft sedert mijn arme vader gestorven is, behalve — de hare, die ik nooit weer hooren zal. Maar ik kan zooveel van uwe goedheid niet aannemen; dezelfde dame heeft mij nog meer werk beloofd; ook van anderen hoop ik dit te krijgen. Ik wil gaarne uwe vriendelijke aanbevelingen aannemen, als gij daartoe gelegenheid vindt; en op die wijze hoop ik weldra in mijn eigen onderhoud te voorzien. Ik heb aan weinig genoeg; en ik heb voor niemand anders te zorgen," voegde zij er met een bitteren zucht bij; »ik ben nu alleen op de wereld."

»Kom, kom!" zei de doctor, met zijnen gewonen welwillenden glimlach, »Ik wil u niet bedroeven. Zoo ik u eenige kleine sommen voorschiet, beloof ik u dat gij ze mij terug moogt betalen. Laat u niet meer door de omstandigheden ter neder drukken, dan volstrekt noodig is. Ik zal u nog eenige geneesmiddelen sturen, en morgen nogmaals bezoeken."

(*Wordt vervolgd.*)

ENGELAND.

De *Durham Chronicle* deelt de volgende bijzonderheden mede aangaande de ontginning der steenkolenmijnen in Engeland. Jaarlijks worden geleverd niet minder dan 37 millioen tonnen, waarvan de waarde in de mijn 10 millioen pond sterling bedraagt, en op de plaats van het verbruik, met inbegrip van transport- en alle andere kosten, vermoedelijk wel het dubbel dier som beloopt. Het kapitaal dat in den steenkolenhandel steekt overtreft het cijfer van 10 millioen p. st. Ongeveer 400 ijzersmelterijen in Groot-Brittanië gebruiken jaarlijks 10 millioen tonnen steenkolen en 7 millioen tonnen ijzererts 2,500,000 tonnen om ijzer in staven, ter waarde van meer dan 8 millioen p. st. te leveren. Alleen de hoofdstad heeft voor de fabrieken en voor huiselijk gebruik jaarlijks 3,600,000 tonnen kolen noodig. De Engelsche kustvaartuigen hebben in 1850 meer dan 9,366,000 tonnen naar verschillende havens van het rijk vervoerd, terwijl 3,350,000 tonnen naar het buitenland en de Engelsche overzeesche bezittingen uitgevoerd worden; voegt men daarbij dat 120,000 personen bestendig bezig worden gehouden met het halen der steenkool uit de mijnen, en dat in eenige der noordelijke graafschappen meer onder den grond dan op de oppervlakte aan den arbeid zijn; dan zal men zich een denkbeeld kunnen vormen van de belangrijkheid van dien tak der Engelsche nijverheid.

— De kamer van koophandel te Sunderland heeft dezer dagen bij de regering aanzoek gedaan, dat Britsche koopvaardijschepen door rijksstoombooten van de vloot van admiraal *Dundas* mogten gesleept worden uit de Dardanellen en den Bosphorus, waarop van regeringswege is geantwoord dat zij tot haar leedwezen hieraan geen gevolg kan geven, daar de oorlogsstoombooten thans »te veel te doen hebben.” (!)

— De bewoners van Londen, die belang hebben in de mijnwerken, zijn geëlectriseerd door de verrassende tijding, dat de kopermijn in Cornwallis, Tremolett Down genaamd, een ware, onuitputtelijke goudmijn is. Bij twee verschillende proeven heeft zij den enormen uitslag van *acht oncen zuiver goud* per ton opgeleverd, waardoor zij, wat het voordeel betreft, de gewigtigste mijn wordt in gansch Europa. De gelukkige actiehouders zijn overeengekomen, dat er onmiddelijk eene vereeniging plaats zal hebben, om twee machines van Berdam, ieder met vier knipen, te bestellen, behalve een stoommachine, maandelijks 1000 tonnen kunnende opwerken en zuiveren, hetgeen, à 8 oncen goud per ton, eene waarde van 30 p. st. per ton, of voor 1000 tonnen, 30000 p. st. zal opleveren, terwijl de kosten van uitgraving en verbrijzeling der goudkwarts, daaronder begrepen de regten van de Kroon, niet meer bedragen dan 5000 p. st., eene winst overlatende van 25000 p. st. 's maands. De waarde van iedere actie klimt daardoor tot op 400 p. st.

— Een brief van Malta van 30 Dec. berigt, dat de militaire kommandant van dat eiland den last heeft ontvangen, om in het arsenaal de noodige schikkingen te maken tot berging der artillerie en de ammunitie die hem uit de havens van Engeland toegezonden zullen worden.

Londen, 24 Dec. De heer *Peto*, lid van het Parlement, heeft eene jaarlijksche rente van *f* 25,000, voor zeven jaren, vastgesteld ten behoeve van het genootschap tot uitbreiding van het christelijk geloof.

— De vice-admiraal *Hyde Parker*, een van de lords der admiraliteit ligt gevaarlijk ziek. — De admiraliteit heeft besloten de oude betrekking van inspecteur van de Middellandsche zee te herstellen. Kapitein *Thomas Saumarez Brock*, kommandant van de *Brittannia* van 120 stukken, zal daartoe worden benoemd.

Londen, 27 Dec. De bladen der oppositie worden dagelijks heviger. Volgens hen is Engelands geduchte magt niets anders dan eene doode marionette. De klagten worden thans aangeheven door half uitheemsche radicalen niet alleen, maar ook door volbloed Engelsche Tories. De *Sun*, *Morning Herald en Standard* trekken hierin ééne lijn met de *Daily-News* en de *Morning Advertiser*. In een artikel in laatstgenoemd blad leest men o. a. de volgende vragen: »Hebben wij onzen souverein op dit vrije eiland of op het kleine slot van Saksen-Coburg-Gotha te zoeken? Is dit de erkentelijkheid van prins *Albert* voor de hooge eer waartoe Engeland hem heeft verheven?”

Londen, 31 Dec. De *North-British Daily Mail* zegt, dat een officieel schrijven van lord *Palmerston*, minister van binnenlandsche zaken, is gezonden aan de burgerlijke autoriteiten van Glasgow, om inlichtingen in te winnen aangaande de oorlogsstoombooten, die, zoo als hij vernomen heeft, voor rekening van Rusland op de Clyde in aanbouw zijn. Genoemd blad echter gelooft dat de minister kwalijk is onderrigt. Op de werven der Clyde worden geene schepen, maar slechts stoommachines vervaardigd voor stoomschepen, wier levering in April door een der eerste ingenieurs is aangenomen. Het blad denkt nogtans dat, hoezeer geene nieuwe schepen voor keizer *Nicolaas* in aanbouw zijn, de minister aan de oevers der Clyde zeer belangrijke narigten zal kunnen bekomen.

— Uit Odessa verneemt men dat *Shefi-khan*, de gewezen gezant van Perzië bij het Britsche hof, op zijne terugreis naar Teheran, in eerstgenoemde stad is aangekomen en aldaar met veel onderscheiding ontvangen. Waarschijnlijk zou hij aan boord van een Russisch oorlogschip zijne reis voortzetten.

BELGIE.

Brussel, 20 Dec. Men verwacht in deze stad den kroonprins van Portugal, en stelt diens bezoek in verband met het plan van een huwelijk tusschen hem en eene der dochters van koning Leopold.

Brussel, 29 Dec. Alhier bevonden zich dezer dagen 10 mannen, 1 vrouw en 1 kind van den kafferstam Zulu, in Zuid-Africa. Talrijk waren de belangstellenden die deze personen bezochten daar zij de eenigen zijn uit die landstreek, die ooit naar Europa zijn gekomen.

— De burgemeester van Brussel heeft bij een openbaren brief in de dagbladen, de ambtenaren en andere personen, die gewoon zijn hem op Nieuwjaarsdag kaartjes te zenden, verzocht dit jaar zulks niet te doen, zich tevens verbindende, voor elk kaartje dat hij minder dan *duizend* ontvangt, een halven franc aan de armen te geven.

Antwerpen, 1 Jan. De beweging op de staats ijzeren wegen is tegenwoordig buitengewoon en vereischt de meeste activiteit van het geheele personeel, zoowel bij nacht als bij dag. — Steenkolen kunnen niet genoeg per spoorweg aangevoerd worden, zoodat men vreest voor het gedwongen stiltaan van verscheidene fabrieken. — Drie locomotieven van den Rotterdamschen en Antwerpenschen spoorweg zijn door de administratie alhier gehuurd om in Belgie dienst te doen, en met andere maatschappijen is men in onderhandeling. Op het station te Mechelen komen dagelijks 1000 à 1200 geladen en even veel ledige wagons aan.

FRANKRIJK.

Parijs, 19 Dec. Het belangrijke nieuws is heden eene tijding op wetenschappelijk gebied. De academie van wetenschappen heeft met 29 van de 53 stemmen den heer *Elie de Beaumont*, tot vasten secretaris voor de wiskundige wetenschappen gekozen, ter vervanging van wijlen *Arago*. De candidaten die, behalve de heer *de Beaumont* op de nominatie stonden, waren de heer *Ch. Dupion, Lamé en Pouillet.*

— Blijkens een brief uit Weimar aan de *Deutsche Volkshalle*, heeft keizerin Eugenia eene aanzienlijke som geschonken voor den bouw van eene nieuwe catholijke kerk in die stad, voor welke kerk reeds verscheidene kostbare versierselen van dezelfde schenkster ontvangen zijn.

Parijs, 21 Dec. Men verzekert dat het huwelijk van prins *Napoleon* thans stellig is bepaald. Hij zal in den echt treden met zijne nicht, prinses *Paulina Sophia Elizabeth Maria* van Baden, geboren den 18 December 1835, dochter van markgraaf *Willem* en van de hertogin *Elizabeth*, en dus kleindochter van den overleden hertog van Wurtemburg. De groothertogin *Stephanie*, thans te Parijs, zou de onderhandelingen ten deze hebben geleid, en de zaak zou haar bepaald beslag hebben gekregen gedurende het verblijf van het hof te Fontainebleau. Zonder twijfel bestaan er gewigtige redenen, die de officiële kennisgeving van dit huwelijksplan voor als nog beletten.

— De stoomfregatten *Montezuma* en *Christoph Colombe* zullen worden in dienst gesteld. De eerste bodem is naar Algerië, de tweede naar Senegal bestemd.

— Een particulier schrijven uit Parijs aan den *Morning Advertiser* berigt, dat in de havens van Toulon, Bayonne, Rochefort, la Rochelle, Brest en Cherbourg de grootste bedrijvigheid heerscht, en dat in alle tuighuizen meer personen dan het gewone getal zijn in dienst gesteld. Onmiddelijk nadat den keizer het gebeurde bij Sinope bekend was geworden, moet hij aan de ministers van oorlog en van marine bevelen hebben gezonden om groote krijgstoerustingen te maken. Zelfs zullen de reserve-lotelingen des noodig opgeroepen worden. De Fransche zeemagt is bijna zoo groot als die van Engeland, tellende zij 400 bodems, met eene bemanning van 34,000 matrozen, zeesoldaten en artilleristen.

— Generaal *Wysocki*, die met onderscheiding in 1848 en 1849 het Polen-legioen in Hongarye heeft gekommandeerd, is, van verscheidene officieren vergezeld, gisteren van Marseille naar Constantinopel vertrokken.

Parijs, [illegible] Dec. De *Moniteur* bevat de benoeming van den maarschalk *Saint-Arnaud*, minister van oorlog, tot grootkruis van het Legioen van Eer.

— Jl. Donderdag is de bisschop van Nevers, toen hij van eene reis terugkeerende, aan het station te Parijs afstapte, zijn valies ontstolen, waarin zich al zijn gewijd vaatwerk, zijn bisschoppelijk ornaat en zeer veel gewigtige handschriften bevonden.

— Volgens geruchten zou de keizer, in navolging van zijnen oom *Napoleon I*, eerlang verscheidene voorname personen tot prinsen, hertogen en graven benoemen. Reeds worden de heeren *de Morny* en *de Persigny* als zoodanig gedoodverwd.

Parijs, 27 Dec. Eene deputatie van den gemeenteraad van Saint-Germain-en-Laye werd gisteren door den keizer ontvangen, en bood deze een album van de stad en hare omstreken aan. Toen de keizer de teekening, voorstellende het kasteel onder de regering van *Lodewijk XIV*, beschouwde, zeide hij: Mijne heeren, het kasteel van Saint-Germain wekt groote en roemrijke herinneringen op; ik heb het innig betreurd dat men heeft gemeend het tot eene gevangenis te moeten gebruiken; ik wil er eene edele bestemming aan geven; de militaire tuchtelingen zullen het verlaten en ik zal het kasteel van Saint-Germain laten herstellen.”

— Een hevige brand heeft gisteren te Parijs de magazijnen van porcelein en aardenwerk van den heer *Moureau* geheel in de asch gelegd. De schade wordt op 100,000 fr. begroot. Drie personen zijn daarbij gekwetst. Behalve dezen brand waren er dien dag nog acht andere en achttien schoorsteenbranden te blusschen.

— Op 30 Nov. waren in Frankrijk 303 beetwortelsuikerfabrieken in werking, zijnde 34 minder dan in 1852. De tot genoemd tijdstip bereide hoeveelheden beliepen 35.051.353 kilo, of 1.010.870 minder dan gedurende denzelfden tijd in het vorige jaar. De consumptie bedroeg 8.413.595 kilo of 1.806.898 meer.

DUITSCHLAND.

Weenen, 17 Dec. De staatsbegrooting voor Oostenrijk geeft voor de gewone uitgaven een te kort van 48 millioen florijnen, dat men hoopt in den loop van het dienstjaar te zien verminderen, vooral door de vermeerdering van de opbrengst der belastingen. Ook de buitengewone uitgaven doen een tekort vermoeden ten bedrage van 50 millioen florijnen; onder die buitengewone uitgaven zijn begrepen de terugbetalingen van voorschotten, kosten van aanleg van spoorwegen, enz.

— *Frans Danis* en *Ladislaus Decsey*, beide bekend als zeer ijverige deelnemers aan den magyaarschen opstand, gedurende welken zij als bloedregters werkzaam zijn geweest en o. a. elf der aan het regerende vorstenhuis gehechte personen lieten ter dood brengen, werden den 26 Sept. jl. door den krijgsraad te Pesth naar de galg verwezen. De keizer schonk hun genade van de doodstraf en liet den militairen regter eene andere toepassing van straf over. Thans is het nieuwe vonnis gevolgd, houdende verbeurdverklaring der goederen van beide en veroordeeling van *Danis* tot twee en *Decsey* tot zes jaren vestingstraf.

Munchen, 18 Dec. De regering heeft zich genegen betoond om proeven te nemen met de kunstmatige vischteelt (*pisciculture*), en het tot stand brengen van daartoe strekkende inrigtingen aanbevolen. Naar aanleiding hiervan heeft de maatschappij van landbouw eenige theoretisch en practisch gevormde visschers naar Huningen gezonden, om de aldaar bestaande inrigting te leeren kennen. Genoemde maatschappij heeft tevens besloten te Munchen een zoodanig etablissement te vestigen.

— Eergisteren nacht werden in de infanterie-kazerne dezer stad oproerige placaten verspreid, die van de ultramontanen waren uitgegaan.

— Men schrijft uit Freiburg, dat den 15 Dec. de policie aldaar een inval deed in de kanselarij van het aartsbisschoppelijk paleis, om eene brochure van slechts weinig bladzijden te zoeken, die, in het buitenland gedrukt, getiteld is: *Catholieken, waakt!* Zeven exemplaren zijn er van gevonden. De directeur der kanselarij heeft verklaard niet te weten, hoe die exemplaren daar gekomen zijn.

— *Weenen*, 21 Dec. Generaal *Mamula* heeft van wege de oostenrijksche regering in last gekregen een hoofdofficier naar Montenegro te zenden, om aan vorst Daniëlo den vriendschappelijken raad te doen geven, een onpartijdig geregtelijk onderzoek naar de vermeende zamenzwering in te stellen. Te Weenen vindt de willekeurige handeling van den vorst ten aanzien van zijne naaste bloedverwanten veel afkeuring.

— Te Keulen heeft de opper-president, de heer *von Kleist Retzow*, het gevraagde verlof om eenige oproeping tot ondersteuning der Badensche geestelijkheid te mogen afkondigen, geweigerd. De minister van eeredienst had reeds vroeger, naar aanleiding van eene wet van 1825, de collecten en inschrijvingen voor den aartbisschop van Freiburg en de Badensche geestelijkheid verboden.

Weenen, 23 Dec. De heer *von Duez*, keizerlijk russisch collegiaal-raad, is dezer dagen van Petersburg te Weenen aangekomen, als overbrenger van verscheidene zeer kostbare geschenken van keizer *Nicolaas* voor keizer *Frans Jozef*. Onder deze geschenken bevindt zich eene prachtige legertent met al wat daartoe behoort, gepakt in 24 kisten.

Berlijn, 25 Dec. Dezer dagen heeft het cabinet van Weenen zijne pogingen hervat om eene toenadering tusschen het hof van Darmstadt en dat van Berlijn tot stand te brengen; zij zijn echter mislukt, omdat Darmstadt wil dat Pruissen den eersten stap doe.

— Naar men verneemt, zal het te Weenen te houden congres tot vaststelling van eenheid van muntstelsel in Duitschland, ingevolge het bepaalde bij het handelstractaat tusschen Duitschland en Oostenrijk, niet zoo spoedig kunnen worden geopend als men heeft gedacht, daar de correspondentie over de te benoemen gevolmagtigden nog tot geene uitkomsten heeft geleid. Men ziet de opening van het congres in Maart e. k. te gemoet.

Eisenach, 27 Dec. Voor eenige dagen hield de hertogin van Orleans eene groote jagtpartij op het voor haren zoon [illegible]. Behalve de naaste omgeving der doorluchtige personen en eenige genoodigden uit de stad, waren eene menigte boogschutters, burgers en de drijvers uit de nabijgelegen dorpen tegenwoordig. Het ontbijt werd op eene opene vlakte genuttigd en allen zonder onderscheid namen er deel aan. Daarna bereidde de hertogin met eigen hand warmen drank en reikte die zelve aan hare gasten. De in geestdrift gebragte landlieden bragten menigen welgemeenden toast uit.

Berlijn, 28 Dec. De overleden luitenant-generaal *Joseph von Radowitz* werd den 6 Februarij 1797 te Blankenburg, nabij het Hartzgebergte geboren. Hij behoorde tot eene oorspronkelijk Hongaarsche adelijke familie. Tot op 14jarigen ouderdom werd hij in de leer zijner moeder, de protestantsche, opgevoed; toen echter nam zijn vader, die katholiek was, de verdere godsdienstige opleiding van den jongen *Radowitz* op zich. Zijne militaire vorming, als ook de ontwikkeling van zijn verstand, ontving hij op Westfaalsche en Fransche scholen. Als artillerie-officier diende hij het koningrijk Westfalen; na de ontbinding van dien staat trad hij in Keur-Hessische dienst en maakte de veldtogten tegen Frankrijk mede. In 1815, 18 jaar oud, was *von Radowitz* eerste leeraar in de wiskunde en krijgswetenschappen bij de kadettenschool te Kassel; twee jaar later onderwees hij, als kapitein bij den staf, den zoon des keurvorsten in die vakken. Sedert 1823 diende hij den Pruissischen staat, en Pruissen en de koningin van dat land ontvingen onophoudelijk de sterkste bewijzen zijner gehechtheid, en werden door zijne veelomvattende talenten krachtdadig ondersteund. Na tot verschillende hoogere militaire graden te zijn bevorderd, werd hij in 1836 tot militair-gevolmagtigde van Pruissen bij den Duitschen bondsdag benoemd. Het bondsleger is veel aan hem verpligt; niet minder gewigtig waren zijne bemoeijingen met betrekking tot den goeden staat der Duitsche vestingen, in 1841. Behalve deze werkzaamheden nam hij een ijverig deel aan de pogingen tot verbetering der bondswet, en aan de veranderingen die in den Pruissischen staat werden tot stand gebragt. In 1848 deed hij zich als een vurig voorstander der Pruissische en Duitsche belangen kennen, zoo te Frankfort als te Berlijn en Erfurt. Als schrijver van verscheidene werken heeft *von Radowitz* ook niet weinig roem verworven. De hem in 1852 opgedragen betrekking van chef van het militair onderwijs in Pruissen was hem niet vergund lang te bekleeden. Hij overleed den 2[illegible] dezer maand. Zijn lijk is voorloopig bijgezet, om ingevolge het verlangen van den overledene, naar Erfurt te worden overgebragt.

ZWEDEN.

Stokholm, 16 Dec. Op de begrooting voor buitengewone uitgaven is de som van 1,480,000 rijksd. voor ijzeren spoorwegen uitgetrokken.

— Onder de gevangenen alhier is dezer dagen een opstand uitgebarsten, die door de militaire magt werd gedempt doch niet zonder dat de opstandelingen een deel van de archieven der gevangenis hebben verbrand.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 8 Maart 1854, No. 19.

RUSLAND.

De keizer van Rusland heeft aan een aantal officieren van het leger en der marine, die zich bij de jongste krijgsverrigtingen onderscheiden hebben, ridderorden verleend, en vele anderen aanmerkelijk in rang bevorderd. Generaal vorst *Andronikhoff* is, ter belooning voor zijne bij Akal-Triche op de Turken behaalde zege, tot ridder der orde van *St. George* 3de klasse benoemd.

— Uit Warschau wordt geschreven dat in alle dagbladen, die uit Duitschland, Frankrijk enz. aldaar worden ontvangen, geene enkele tijding van het tooneel des oorlogs is te lezen, daar al de des betreffende artikelen door de censuur met eene zwarte zelfstandigheid bestreken en alzoo onleesbaar gemaakt worden.

— Keizer *Nicolaas* heeft blijkens een schrijven uit Bucharest, aan vorst *Ghika* en vorst *Stirbey*, hospodars der Donau-vorstendommen, voorloopig 1000 dukaten maandelijks als wachtgeld toegelegd.

SPANJE.

Madrid, 16 Dec. Men verwacht, bij gelegenheid van de bevalling der koningin, eene amnestie, die zich vrij ver zal uitstrekken.

— De bank San Fernando heeft aan de regering de noodige voorschotten gedaan, ter bestrijding der uitgaven gedurende de eerste helft des volgenden jaars.

PORTUGAL.

De *Morning-Herald* bevat den volgenden brief uit Lissabon:

»Meer dan eene maand is reeds verloopen sedert den dood der koningin dona *Maria II*, doch de droefheid, door dit verlies onder de natie te weeg gebragt, is nog niets verminderd. Het is een indrukwekkend schouwspel, een gansch volk zoo in diepen rouw te zien gedompeld. Het treffende dier blijken van droefenis wordt nog vermeerderd door het nog in zwang zijnde gebruik, afkomstig uit de middeleeuwen, om op de pleinen der voornaamste steden het wapenschild van den overleden souverein te verbranden. Het gemeente-bestuur, gevolgd door de gilden, begeeft zich naar het plein, alwaar eene met rouwfloers behangen estrade is opgerigt. Het koninklijk wapenschild is er opgehangen. Een der voornaamste stedelijke ambtenaren, een wapenstok dragende, slaat daarmede op het schild en breekt het onder het uitroepen der woorden: »Ween, volk, uwe koningin is dood!"

»De algemeene droefenis over den dood der koningin heeft de sympathie, die [illegible] *Ferdinand* bestond, [illegible]

»Portugal geniet overigens eene volmaakte rust, die de ontwikkeling van 's lands welvaart zeer zal bevorderen. Volgens een overzigt van den toestand van Portugal, geplaatst in het Fransche regeringsblad van 4 Dec., blijkt dat in ronde cijfers 's rijks uitgaven bedragen 72,000,000 fr. en de ontvangsten 70,800,000 fr., zoodat het tekort het cijfer van niet meer dan 1,200,000 fr. bereikt.

»Bij al de takken van algemeen bestuur worden de ambtenaren geregeld betaald. Nieuwe wegen zullen worden aangelegd, en de bestaande verbeterd. Het postwezen en de middelen van vervoer erlangen eene gewenschte uitbreiding. Van Parijs kan men thans in zeven dagen over Madrid naar Lissabon reizen, en komt de spoorweg, die Lissabon aan Spanje en Frankrijk moet verbinden, tot stand, dan zal de haven dier stad eene der schoonste van Europa zijn, en aangezien zij tevens de westelijkste is, de meest mogelijke uitbreiding kunnen erlangen, welke haar door hare ligging vezekerd wordt, daar zij als de sleutel van geheel den transatlantischen handel is te beschouwen."

TURKYE.

Het *Journal de Constantinople* van 14 Dec. geeft het officiëel verhaal der ramp van Sinope, waarin de reeds bekende bijzonderheden bevestigd worden. Zie hier, volgens dat blad, de juiste opgave der verloren schepen van de Turksche vloot. 1°. *Mizamié*, 60 stukken, gekommandeerd door *Kadri-bey*, en aan boord waarvan *Hussein-pacha* zich bevond. Die twee officieren hebben dit fregat in de lucht laten springen en zijn daarbij omgekomen. 2°. *Nawik*. 52 st. De kommandant *Alie-bey*, heeft zich met dit fregat ook in de lucht laten springen. 3°. *Nesim*, 52 st. in den grond geboord. De bevelvoerder, *Hassan-bey*, verloor het leven. 4°. *Kaid*, 50 st., gezonken. *Edhem-bey*, de kommandant heeft zich kunnen redden. 5°. *Dimias*, Egyptisch fregat van 41 st., gezonken. *Osman-pacha*, die op dien bodem bevel voerde, ontving eene kneuzing in de dij en werd door de Russen gevangen genomen. 6°. *Ani Illah*, 36 st., gezonken. Den bevelvoerder, *Reschid-bey*, gelukte het te ontkomen. 7°. *Fayl Illah*, 38 st., gezonken. *Ali Nabir-bey*, de kommandant, viel in handen van de Russen. 8°. *Fatsi Maabud*, 22 st,, gezouken. Het lot van den kommandant, *Izzit-bey*, is onbekend. 9°. *Djinlu Sefid*, 24 st., gezonken. *Saley-bey*, de gezagvoerder, is gered. 10°. *Nedjibi Féchan*, 24 st. Deze korvet strandde op de kust. 11°. Het stoomschip *Izegli*, 4 st., gezonken. Honderd twintig Turken zijn door de Russen krijgsgevangen gemaakt; ongeveer 1000 van hen die hebben kunnen ontsnappen, bevinden zich nog te Sinope; de overige behouden manschappen zijn, zoo als reeds is berigt, naar Constantinopel vervoerd.

— Uit Aleppo wordt van 19 Nov. gemeld, dat de Arabieren der woestijn 5000 man hebben op de been gebragt, om deel te nemen aan de verdediging des vaderlands. De inwoners van Aleppo hebben bevel bekomen een korps vrijwilligers te paard te vormen, en eenige dagen later waren 1200 ruiters ten volle uitgerust, die tot hunnen bevelhebber hebben gekozen den bimbachi *Ahmet-effendi*, een officier van veel ondervinding die reeds vroeger tegen de Russen heeft gediend.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
Februarij	26	Engelsch	East Lothian	Craegie	Melbourn	28 Jan.	Singapore.
»	—	Nederlandsch	Prinses Sophia	J. H. Pellenwessel	Batavia		Rotterdam.
Maart	1	Amerikaansch	Dolphin	Hoyt	»		Singapore.
»	3	»	Lowell	G. Meacom	»	2 Maart	Boston.
»	—	»	Flying Dutchman	A. Hubbart	Canton	15 Febr.	Londen.
»	—	»	Sea Ranger	J. A. Lothorp	Manilla	13 »	Boston.
»	—	Engelsch	Yarra	Roy	Singapore	23 »	Londen.
»	—	»	Walmer Castle	W. Brunghlon Pryce.	Hongkong	12 »	»
»	—	Spaansch	Generaal Churruca	R. Munoz.	Manilla	15 »	Cadix.
»	4	Engelsch	Calphurnia	G. Geere	Singapore	23 »	Londen.
»	—	»	H. B. M. stooms. Horuus	Capt. Fishbourne	Hongkong	14 »	Engeland.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Maart	4	Nederlandsch	Hendrika	P. Admiraal	Pecalongan	24 Febr.	Reynst en Vinju.
»	—	Nederl. Indisch	Jadul Karim	Said Atas	Batoeroesak	— »	Coulster.
»	6	» »	Bientang Toedjoe	J. W. Stevens.	Padang	26 »	
»	—	Nederlandsch	Jacoba Helena	Pfeil	Adelaide.	7 »	Haager en Schuurman.
»	—	Amerikaansch	transp. schip John Kennedy	Collens.	van de West.		Hughan.
»	7	Nederlandsch	Resident van Son	F. C. Bandits	China		B. Kopersmit en co.
»	—	»	Prutios		»		van Ommeren, Rueb en co.
»	—	»	Vertrouwen	Pott	van de Oost		

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Maart	6	Amerikaansch	oorl. st. John Hanrock	J. Rodgers	Onrust
»	—	*Zweedsch*	Prins Oscar	F. Melin	Soerabaya.
»	7	Nederlandsch	Vriendschap	de Boer	Padang.
»	—	Nederl. Indisch	Tartar	Siempie	Pecalongan.
»	—	» »	Banka		Soerabaya.

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Serrus.	K. Mulder.	Amsterdam	G. Suermondt & co.
»	Palembang.	J. Hoekstra	Nederland.	de Weerdt, Ruyl en co.
»	Adelaar *	L. A. J. Boulet		»
»	Luit. Adm. Stellingwerff	Mispelblom Beyer.	Nederland.	Kreglinger, Dummler en co.
»	Lewe van Nijenstein	R. H. Borchers		»
»	Wassenaar	A. Hofste	Amsterdam	Tiedeman en van der Burg.
»	Prins Maurits *	J. Bart	»	B. Kopersmit & co.
»	Maria Catharina	R. Poel	Nederland via Cheribon.	»
»	Javaan *	G. J. Steinsma		»
»	Jan Pieter Zoon Koen *	J. Verloop.		»
»	Jacob Cats *	J. Koning		»
»	Vier Gebroeders *	C. Vonck		»
»	Resident van Son *	F. C. Bandits		»
»	Jacoba Helena *	J. M. Pfeil		Haager en Schuurman.
»	Hariet	Ross		Adam en co.
»	Gebroeders	B. G. Flik.		Maclaine. Watson en co.
»	Gertrude	J. Lourens	Nederland	Reynst en Vinju.
»	Hendrika	P. Admiraal	Nederland	»
Nederl. Indisch	Jenoer	Said Sahab	Soerabaya.	Coulster
» »	Jadul Kariem	Said Atas	»	»
» »	Kasbal Hair.	Sech Bahriso	Soerabaya	
» »	Abdul Rachman	Hadjie Ma Saoet	Soerabaya	D. N. Buys en co.
» »	Oeij Sinjo	Swie Siauw Hien		
Engelsch	Thames	Griffith	Sydney	Hunter, Haughton & Co.
»	Sulthan	John M. Tarlane	Singapore.	Martin, Dyce en co.
»	Myrtle	Mardue		Maclaine, Watson en co.
Belgisch	Ambronix	de Ruyter	Antwerpen	G. Suermondt en co.
Fransch.	Atrato	Varquain		de Fiennes.
»	Amable	E. Bandry	Bordeaux.	Busing, Schöder en co.
[illegible]	[illegible] Carl	[illegible]	Stokholm	»
Deensch	[illegible]	[illegible]	Makassar	Bahre en Kinder.
»	[illegible]	Egholm	Falmouth.	»
Hamburgsch	Solide	Beyer		Pandel en Stiehaus.
Amerikaansch	E. Corning	Grovers		Paine. Stricker en co.
»	transp. schip John Kennedy.	Collens.	Kruisende	Hughan.
Noorw.	America Packet	Lous		Bahre en Kinder.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een*.

Aangekomen Schepen te *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Feb.	24	Eng.	David Klarke	J. Deighton	Batavia.
»	—	N. I.	st. Banda	Schmidt	»
»	—	»	Bintang Tiega.	Oeij Hokhie	Muntok.
»	25	Ned.	Macao	Hoffman	Batavia.
»	27	N. I.	Kiem Sodn Hien	Tjan Hienlong.	Muntok.
»	—	»	st. Java	Batten	Batavia.
»	28	Ned.	Margaretha Johanna	M. Schou	»

Vertrokken Schepen van *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Feb.	24	N. I.	Machmoedie	Sech So-E	Ban. & Amb.
»	—	»	st. Banda	Schmidt.	Batavia.
»	27	Zw.	Stokholm	G. W. Nisser.	Zweden.
»	28	Ned.	Vertrouwen	H, G. Pott	Rotterdam.
»	—	Eng.	David Klarke	J. Deighton	Soerabaya.
Maart	1	N. I.	st. Java	G. Batten	»
»	22	»	Bientang Tiega	Ooy Hokhie	Grissee.

In lading liggende Schepen te *Samarang*.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch	Fidha Rachman	Sech Bilfagie		
» »	Hap Heen.	Naridin		
» »	Fathal Karip	Ketik		
» »	Hap Eng	Tan Tjingkiat.	Riouw	Gezagvoerder.
» »	Justina	M. P. Deibel		
» »	Ellen	J. C. Lebert	Batavia	B. Kopersmit en co.
» »	Kiem Soen Hien	Tjan Hienlong.		
Nederlandsch	Koning Willem II	Blaakhert	Nederland	MacNeill en co.
»	Walcheren	J. E. Verhulst	»	Dorrepaal en co.
»	Echo	D. Kuyper	»	»
»	Adolf van Nassau	Borchers	»	»
»	Madura	T. Draijer		»
»	Macao	Hoffman	Rotterdam	»
»	Laura en Adele	Swart		J. Knagge en co.
»	Holland	Meinders	Nederland	MacNeill en co.
Siam.	Herrowijn	Tio Tam		

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Febr.	24	Ned.	Carolina	Johannis	Passoeroean.
»	26	»	Little Tot.	Katjoong	»
»	28	»	Paulina	Pa Gantima	Sumanap.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Febr.	24	N. I.	Almansoor	Sarif Yahia	Grissee.
»	—	Ned.	Christina Agatha	O. Lap	Amsterdam.
»	25	Eng.	Amaranth	Young	Engeland.
»	—	»	Futtle Wahab	Said Assegaf	Balie (Bol.)
»	—	Ned.	Heatlie.	Tan Kiantien	Balie(Amp.)

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Venus	Ketjil	Balie	Fraser Eaton en co.
»	Willem I	J. J. Niedfeld	Nederland	»
»	Whampoa	H. Kramer	»	»
»	Kolonel Koopman	J. Klein	»	Tiedeman en van der Burg.
»	Henriette Geertruida	P. Buys	»	Ruyl, Cramer en co.
Nederl. Indisch	Kiem Sansing	Tjoa Kow.	Balie	Gezagvoerder.
» »	Said Maskoor	Mohamat Saleg	Banjermassing	»
» »	Fatahool Moebarak	Kassan.	»	»
Engelsch	Fathool Wahap	Said Segaf.	Balie	»

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Hendrika*: de heeren *P. Harting*. — *W. Lannoy*. — de jonge heeren *F. Potter*. — *H. Potter*.

Met het N. I. schip *Bientang Toedjoe*: de heer *Verstih en familie*.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den 4 tot en met den 8 Maart* 1854.

AANVOER.

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Sidien. 252 pic. rijst. 15 ps. led. tonnen. *Tjo Eng.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Dawood. 252 pic. rijst. 15 ps. led. tonnen. *Tan Soekwie.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Kiemien. 252 pic. rijst. *Lim Bamhian.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Ramiedjan. 15 ps. led. tonnen. 196 pic. rijst. *Lim Tjo.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Galler. 252 pic. rijst. 200 ps. led. tonn. *Tjo Eng.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Kanteng.
252 pic. rijst. 20 ps. led. tonnen. *Tjo Eng.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Tawee.
252 pic. rijst. 20 ps. led. tonnen. *Tjo Eng.*

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Natjoa.
8000 ps. klappers. *Gesagv.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Diera.
625 ps. mangarawan planken. 16 do. jatie balken. 50 do. dakribb. 1400 dakpannen. 15 kn. led. flesschen. 20 ps. eur. wit linnen. *Kiseeij.*

Van Sijdneij per Noorweegsch schip *Amerika Paquet* gez. Lous agt. Bahre en Kinder.
1 kt. planten. *Order.*

Van Banka per ned. ind. bark *Djoel Kariem* gez. Said Mohamad bin Hoesien Atas.
6 corg. bat. slendangs 3 do. do. doeken. *aan boord gebl. lad. van Cheribon.*
2893$^{60}/_{100}$ pic. tin. *lad. van Banka Gouvernement.*

Van Pekalongan per ned. schip *Hendrika* gez. P. Admiraal agent. Reijnst en Vinju.
6 vn. gezout vleesch. 5 do. do. spek. 20/$_8$ vs. boter. 10 vn. gort. 2 oxh. genever. 5 vn. rookspek. 2 do. groene erwten. *aan boord gebl. lad. van Batavia oorsprongkelijk van Nederland.*
150 pic. rotting. *lad. v. Batavia.*
11771$^{90}/_{100}$ pic. suiker. 950 do. koffij. *lad. van Pekalongang.*

Van de Lampongs per. praauw Toob Pa Sietieara.
18 pic. gomelastiek. 19 do. witte dammer. 31 do. zwt. peper. 60 do. ong. katoen. *Gesagv.*

Van de Lampongs per praauw Toob gez. Pa Bassok.
61$^{90}/_{100}$ pic. ong. katoen. 25$^{76}/_{100}$ do. zwt. peper. 35$^{20}/_{100}$ do. witte dammer. *Gesagv.*

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Pa Soemratie.
100 pic. zwt. peper. 5 do. gomelastiek. 3 do. witte dammer. 1 do ong. katoen. *Gesagv.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Asmad.
7000 ps. atappen. 2000 do. aardewerk. *Oeij Loa.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Maroedien
6000 ps. arensuiker. 3000 do. aardewerk. 4000 do. eende eijeren. 110.000 do. kamirie noten. 5 pic. kapok. *f* 416$^{80}/_{120}$ kopergeld. *Io Tamnio.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Saijid.
3000 ps. eende eijeren. 6000 do. arensuiker. 4000 do. aardewerk. *Io Tamnio.*

Van de Lampongs per praauw Maijang gez. Maien.
500 ps. niepa bladen. *Gesagv.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Moerkiem.
168 pic. rijst. *Pa Tjaoe.*

Van Padang per ned. ind. schoener *Bintang Toedjoe* gez. J. W. Stevenzon.
975 pic. rijst. 435 do. benzoin. 81 do. rotting. 3 do. witte damm.. 4$^1/_3$ do. triepang. 4$^1/_3$ do. zwt. peper. 1 do. was. 80 do. zwt. katjang. 70 do. siam do. 2 corg. batta matten. 11 ps. java bat. kleine sarongs. 10 do. idem. kleedjes. 19 do. idem. slendangs. 30 do. idem. hoofddoeken. *Tan Honggie.*
101 pic. rijst. 206 do. koffij. 1$^{20}/_{100}$ do. was. *Purvis en co.*

Van de Lampongs per praauw Schuit gez. Pa Alima.
55 pic. zwt. peper. 15 do. gomelastiek. 4 do. dammer. *Gesagv.*

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Tanah,
227 pic. zwt. peper. 100 do. boombast. *Gesagv.*

UITVOER.

Naar Cheribon per ned. ind. schoener *Volka Sada* gez. Said moht. bin aloei Asegaf.
3 kn. nafsigarens. *Said abd. racht. Habassij.*
20 ps. eur. wit. katoen 20 doz. do. doeken. 600 ps. bamb. kamm.
6 kn. madapoll. 1 do. mousseline. 4 do. eur. ong. katoen. 1 baal beng. chitsen. 7 kn. madapoll. 4 do. do. ong. katoen. 3 pic. was, 1 kt. eur. mousseline. 10 doz. potlooden. 11 kn. madapoll. 1 do. eur. kat. naaigaren. 2 do. do. doeken. 1 do. batav. bat. lijnwaden. 72 doz. eur. doeken, 20 ps. ginghams. 150 do. mousseline. 13 do. rood katoen. 30 do. chitsen. 13 do. rood katoen. 5 corgs slendangs 10 ps. eur. wit chitsen. 8$^1/_2$ pic. was. 20 ps. wit katoen. 4000 do. chin. bamb. kammen. 10 riemen holl. papier. 5 corgs. batavia gedr. bat. lijnwaden. 20 do. doz. eur. doeken. 6 corgs. pal. zijde slendangs. 23 doz. europ. doeken. 12 pic. koperwerk. *Sech achmat bin aboot bin Soenkar.*
50 vs. boter. 1 ks. diversen. 2 coll. meubelen. *Haager en Schuurman.*
1 ps. ijzerwerk. *MacLeine Watson en co.*
30 pic. zwt. peper. 60 doz. eur. borden. 450 do. do. thee komm. 5 vs. boter. 1 kt. wollen dekens. 1 do. naaigaren. 1 do. glasw. 49 pic. padang wilde notenmuscaat. 1 kt. eur. chitsen. 1 do. kat, slendangs. 5 do. wit katoen. 3 bn. kat. garen. 2 do. wit. naaigaren. *Lim Hoa.*
3 ks. medicijnen. *E. Schugt.*
11 kn. madapollams. 10 do. longcloths. 1 do. eur. doeken. 1 do. ong. katoen. 2 do. naaigaren. 55 ps. eur. blauw katoen. 16$^{10}/_{20}$ corg. eur. kat. lange kleedjes. 40 ps. eur. longcloths. 16 corgs. slendangs. 2 kn. eur. chitsen. 5 vs. boter. 2 pic. arab ghie. *Sech mohamat Arfan.*
6 catt. provisien. *Van Riet en ter Gouw.*
23 kn. madapoll. *Said moht. Aljdiet.*
3 kn. chitsen. 2 do. wit katoen. *Said abd. rachman Habassij.*
22 kn. madapoll. 1 do. arab dadels. 7 ps. goude sp. matten 499 do zilv. do. do. *Sech moht. Arfan.*
40 ps. goudgeld. 340 do. zilv. sp. matten. *Sech acht. bin aboot bin Soenkar.*
11 ps. pal. kat. sarongs. *Sech acht. bin salim Maharoes.*
650 ps. zilv. sp. matten. 450 do. do. specie 23 do. goude sp. matt. *Said moht. bin aloei Asegaf.*

Naar Djawana per praauw Maijang. Abdul Djalie.
f 1100 kopergeld. 100 ps. zilv. sp. matten. 17 do. ong. katoen. 8 do. longcloths. 2 do. rood katoen. 8 pakjes do. do. garen. 72 ps. batav. zwt. katoen. 4 do. do. bat. lange kleedjes. 4 do. idem. slendangs. 17 do. do. doeken, 10 do. eur. chitsen. 10 do. do. katoen lange kleedjes. 20 pic. ong. katoen. 20 do. klapperolie. *Gesagv.*

Naar Anjer per praauw Blasmanka gez. Ketjiel.
1 vt. teer. 1 rol touwwerk. 1 pr. stolpen. 5 pic. gambier. 20 pakk. laxa. 2 ps. bamb. schermen. 1 zak katjang. 2 pott. gezt. eijen. 1 hoofdstel. 12 catt. spijkers. 600 ps. zilv. sp. matten. *f* 4300 zilv. specie. *f* 2000 kopergeld. *Lim Engho.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Mastarie.
54$^1/_2$ pic. inl. tabak, 1 knaapje. *Oeij Toen.*

Naar Anjer per praauw Maijang gez. Mioen.
f 250 zilv. specie. *f* 500 kopergeld. *Gesagv.*

Naar Anjer per praauw Schuit gez. Talib.
31 ps. wolle dekens. 1 pak kat. garens. 3 ps. chitsen. 4 do. ijzerw. 1 rol. eur. touw. *f* 1000 kopergeld. *Lim Engho.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Moekassiem.
5 pic. rijst. 1/2 do. spijkers. 100 ps. tafelmessen. 1 pak chin. koek. 3 katjes visch ketting. 1 lantaarn. 6 pic. glas karaften. 2 pakjes chin. medicijnen. 1 tromm. thee. *Oeij Keijtjak.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Sawie.
6 pic. eur. chitsen. 1 do. do. roodkatoen. 1 corg. en 5 doz. do. doeken. 7 ps. do. ong. katoen. 2 do. do. wit do. *Lim Soegeng.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Takar.
40 pic. jav. tabak. 8 do. gambier. 1 kt. thee. 100 pic. led. zakken. 50 do. do. tonnen. *f* 1220 rec. aan koperen duiten. *Oeij Toen.*

Naar Indramaijoe per praauw Sampang gez. Djassie.
16 pic. lamp olie. 1000 ps. led. zakken. 15 pic. kapas en 6 do. indigo. *Lim Kingho.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Marsad.
42$^1/_2$ pic. java tabak. 2 kt. thee. 15 ps. spiegels. 2 pic. tarwe. 1 kt. eur. wit katoen. *Lie Tjingon.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Massoe,
30 pic. java tabak. 70.000 ps. gest. kemboong. 1 baal eur. 3 pakk. rood kat. garen. 200 ps. led. zakken. *Tjia Tiandeng.*

Naar Tjiringien per praauw Sampang gez. Koeij
500 ps. vloersteenen. 5 led. tonnen. 200 do. zakken. 1 stuk leder. *f* 1667 kopergeld. *Oeij Koanko.*

Naar Pecalongan per ned. ind. brik *Tartar* gez. Simpie.
7 kn. ong. katoen. 6 do. madapoll. 2 do. eur. chitsen. 1 do. do. slendangs, 2 do. witte katoen. *Sech moht. Arfan.*
50 pic. ijzer. 6 vs. staal. 1 kt. chin. mie. 500 ps. paijongs, 3 kn. madera. *Simpie.*
100 ps. sp. matten. *f* 100 zilv. munt. *Sim Tjak.*
1 vt. aardewerk. 4 do. afget. bier. 1 kt. divers. 1 do. pleetwerk. 1 do. kramerijen. 2 do, aardewerk. 6 do. wijn. 1 do. roskammen. eu borstels. 1 vt. inh. 12 do. haring. 4 md. seltserwater. 6 jap. nachtspiegels. 2 vs. crêpe kruid. 3 stoelen. 1 vt. meel. 1 pak 4 kazen. *John Prijce en co.*
3$^1/_2$ pic. was. 1 kt. chin. kleinigheden. 3 do. brandewijn. 2 vs. boter 4 hammen. 1 kt. chin. vlaggedoek. 1 do. do. speelgoed. 1 do. 30 realen goudwerk. *Oeij Tsangdjoen.*
4 vt. verfwaren. 2 schuitjes. tin. 1 kt. divers. 3 keld. lijnolie. 1 vt. haring. 1 blik. meel. 1 pak was. 117 pic. ijzer. 12 bladen koper 3 vn. giet aarde. 4 do. spijkers. 1 do. teer. 1 kt. tjintjauw. 4 do. glasen dakpannen. 1 do. do. ruiten. *van Beresteijn.*

Naar Indramaijoe per praauw Sampang gez. Konteng.
3000 ps. led. zakken. 4$^1/_2$ corg. bat. bl. katoen. Tjo Eng.

Naar Indramaijoe. per praauw *Sampang* gez. Kieman.
15 pic. lamp olie. 3 kn. eur. wit katoen. Tan Agiok.

Naar Indramaijoe per praauw *Sampang* gez. Dool.
24 pic. lamp olie. 500 ps. chin. paijongs. 1 pic. was. 22 ps, stalen pannen. 5 pic. kapas. 1 pak chin. medicijn. 14 pic. gem. zijden chin. broeken. 600 do. pencelen. Oeij Tjie.

Naar Nederland via Cheribon per ned. schip *Maria Catharina.* gez. K. Poel agt. B. Kopersmit en co.
75 pic. rotting. 250 do. tin. *N. H. M.*
5 vs. boter. 3 do. erwten. en boonen uit entrep. *Agenten.*

Naar Soerabaija per ned. ind. schip *Banka* gez. Intje Hamsa bin Noerdien agt. Anderson Tolson en co.
200 keld. genever. 60 kn. roode wijn. uit entrep. *L. Meijer.*
2 kn. lijnwaden. 1 kt. chitsen. *Agenten.*
20/$_1$ kn. man. sigaren. 2 bn. katoenen. uit entrep. 19 kn. diversen dranken. 3 vn. cognac. *E. M. Gumprich.*
4 korven aardewerk. 4 kn. omhouwers, uit entrep. 12 vn. 12 kn. bier. 100 vs. boter. *Haager en Schuurman.*
3 kn. gedr. katoen. nit entrep. *Adam en co.*
6 do. kat. goederen. *Busing Schröder en co.*
3 vn. vleesch uit entrep. *Kessler en co.*
4 kn. en 5 bn. manufact. 31 md. min water. uit entrep. *de Weerdt Ruyl en co.*
2 kn. kat. goederen. 10 vn. meel. *Bahre en Kinder.*
1 kt. lamenias. 3 do. provis. 30 md. min water uit entrep. *Haager en Schuurman.*
36 kn. ijzerwerk. 6 ps. machinerien. *Paine Stricker en co.*
1 complete suikermolen. 2 ps. machinerien, voor den landbouw. *Pitcairn Syme en co.*
1359 keld. arak. 2 kn. provis. 2 do. glaswerk. 4 do. rhijnwijn. 1 do. parfumerien. 5 do. div. lijnwaden. 1 ps. chin. cambrics. 13 pakk. zeep. 45 kazen. 50 ps. jap. bezems. 4 kn. sarongs. 100 stel ijzerpannen. 2 pak kurken. *E. v. Delden.*
4 md. aardewerk. 30 ks. zeep. *Agenten.*
74 md. seltserwater. 10 stellen koffers. 1 kt. diversen. *Tiedeman en v. d. Burg.*
40 pic. ghie. 2 do. oud koper. 100 doz. eur. doeken. *Said abdulla bin segaf Juffrie.*
2 kn. porcelein. 23 koy. rijst. *E. Moormann en co.*
500 keld. genever. uit entrep. 1 wagen. *Reijnst en Vinju.*
3 vn. schopp. 17 vs. en blik verf. 2 md. aardewerk. 3/$_2$ pijp. bier. 1 vt. patjols. 1 kt. speelkaarten. 20 do. zeep. 6 vn. spijkers. 9 kn. rhijnwijn. 1 baal dekens. 2 keld. arak. 15 [illegible] *Gumprich.*
102 kn. roodewijn. 34 vn. eng. bier. 10 doz. schoppen. 32 ps. ijzer potten en deksels. 2 kn. geleijen. 1 do. cetserves, 1 do. parfumerien. 12 ps. jap. bezems. 1 bendie 1 kt. bendietuigen. *v. Delden.*
1 kt. eur. inkt. 1 do. thee komm. 2 do. 20 doz. eur. doeken. 50 doos. beschuit. 3 corg. blikke tromm. 20 ps. eur. rood katoen 10 doz. kousen. 7 do. ruikende zeep. 6 ps. jassengoed. 13 do. wit katoen. 25 do. ginghams. 1 vt. visch kuiten. *Sech sahan bin said Banmit.*
4 kn. longcloths. 1 do. cambrics. 10 bn. ong. katoen. 10 pic. zwt. peper. 2300 ps. batav. loedongs. 1 kt. eur. chitsen. *Sech aboebakar bin alie Joebidie.*
50 kn. wijn, 15 do. vruchten. *John Pryce en co.*
2 kn. geweren. 20 do. wijn. *E. Moormann en co.*
80 pic. eng. ijzer. 18 vs. meel. 1 kt. parapluien. *Gouw Kianhian.*
600 ps. vloersteenen. *Said hoesin Alkof.*
1 kt. staaf en stofgoud. *Said aloei Satrie.*
20 pic. ambalo. 7 kn. chin. vuurwerk. 1 do. aardewerk monster. *M. G. Joakim.*
40 md. aardewerk. 1 rol schilderdoek. 1 pak lees boeken. 200 keld. genever. *J. Arathoon.*
2 kn. gen goederen. 1 do. wollen dekens en waltrap. 1 do. kleed. stukken. 1 do. alketieven. 150 vs. boter. 16 do. wijn. 1 pak sabels en sabelkoppels. 50 kn. mil. goederen. 3 braadpannen. 2 kn. medicijnen. 1 do. mil. goederen. 2 kn. ned. vlaggen patjols. met veeren en brandspuitstangen, 1 pak eur. ong. touw. 15 vn. kool teer. 20 do. zweed. do. 1 kt. ong. touw. zeilgaren en zeildoek. 1 pak ong. touw. 1 ijzer ketel. 2 pakk. jute stof. 1 kt. scharnieren. windpaken en spijkers. 1 vt. spijkers. 1 kt. ned. vlaggen. 2 do. klinkhamm. nijptangen. sloten, kurk en opleggers. ijzers of kruk plaatjes en diverse ijzere halsbanden. met klinknagels. 2 bad kuipen 10 waschtobben. 6 draagbalies. 6 emmers. 200 boss. rott. 4 kn. verfspadel en verfputsen. pikhouweelen sleggen. wiggen. dissels en halsbanden met klinknagels. 2 ps. domm. krachten. 12 vn. zweed. teer. 21 vs. loodwit. 1 tros get. touw. 2 pr. houte schalen, 1 kt. vijlen. 1 do. gomelastiek slangen. met hoepels schroeven en hamer. 2 ps. zwt. geschilderd hout. 4 kn. div. genie goederen. 1 pak do. idem. 1 do. ong. touw. 1 kt. ned. vlaggen. 70 boute kribben. 1 kt. mil. goederen, *Gouvernement.*
10 corg. batav. bat. slendangs. *Said abd. Kadier.*
22 pic ghie. *Sech nasar Atemil.*
2 corg. batav. bat. slendangs. *Sech moh. Joas.*
1 pic. was. *Thee Pok.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. *Saiman,*
1 kt. eur. geelkatoen. 13 do. ginghams 14$^{13}/_{20}$ corg. bat. ged. bat. slendangs. 10 pic. eur. doerias. 2 doz. do. parapluien. 10 pic. bat. batik doeken. 2 do. wit katoen. 5 kn. 375 ps. eur. chitsen. 2 do 200 do. do. roode katoen. 2 do. 200 doz. do. doeken. 1 do. chin. ruwe zijde 2 do. 200 ps. ong. katoen. 1 pak 4 do. eur. chitsen. 5 corg. beng. do. 2 ps. eur. wit katoen. 1 bl. do. kat. garen. 2 krandj. 40 corg. bat. batik doeken. 2 bn. eur. wit kat. garen. 1 pak 15 corg. bat. batik slendangs. 15 do. idem sarongs. 1 krandj. java tabak. 1 kt. zeep. *Loa Tjapsoeij.*

Aan- en Uitvoer te Samarang *van den 24 Feb. tot en met den 2 Maart* 1854.

AANVOER.

Van Muntok per ned. ind. schoener *Kiem Soenkiem* gez. Tjeng Hienlong.
5$^1/_2$ pic. was. 1000 stell. zwt. keda's. 4000 do. kipsauw. 75 do. aarden passoo's 25 st. waterpotten. 4 do. steenen stoelen. 2 pic. radijszaad. 25 st. jatie planken. 5 do. ambalo do. 3 corg. do. voor sampiers. 30 katj. honig. 21 st. zeildoek. 2 ijzeren ankers. 1 ketting. 13 pic. eur. tros. 4 pic. inl. touw. 12 ⚘ zeilgaren. 1 vat zwt. teer. 15 ellen vlagge doek. 1 rol. loodlijn. 1 blik loodwit. 2 po. sp. groen. 3 kaun. lijn-olie. en *f* 4500 zilv. munt, *Gesagv.*

Van Batavia per ned. ind. stooms. *Java* gez. G. Batten.
152 pic. was. 49 zak. en 3 kn. dammerstof. 33 kn. garen. 1 do. sigaren kokers. 1 oxh. cognac. 14 kn. metalen goederen. 11 do. kramerijen. 1 do. 1 pak. hoeden. 50 keld. lijn-olie. 40 vs. loodwit. 6 kn. papier. 2 do. naalden. 1 do. zeep. 2 do. parfumerien. 2 do. speelkaarten. 1 do. verwwaren. 3 oxh. genever. 1 kt. modewaren (regaal). 1500 zilv. sp. matten. 68000 do. specien. 1 kt. regaal. 1 do. echt gouddraad. 2 kn. papier en boeken. 2 do. zijden modewaren. 2 do. zadelwerk. 1 do. hoeden en handschoenen. 1 do. inh. 50 doz. kousen. 2 kn. kat. garen. 10 kn. gedr. katoen 2 banken. 243 st. oude led. zakk. 1 kt. inh. 8500 man. sigaren. 1 piano. 15 bn. scherting en 2 kn. inh. doublons. *Order.*
1 bendie en toebehooren. *Klein.*
3 ks. regalen. *B. Kopersmit en co.*
11 kn. lijnwaden. *Liem Hoa.*
41 kn. en 4 bn. lijnwaden. 24 do. en 1 do. wit katoen. 4 kn. eur. slendangs en 1 do. do. lange kleedjes. *Tjie Ohie.*
500 ks. zeep. 50 do. blik. 5 do. ong. katoen. 2 kn. champagne en 5 vn. meel. *Gouw Kianhian.*
4 st. katoenen klinkongs. 4 do. dorias en 6 ⚘ gouddraad. *Sech Jawas.*
1 kt. divers. zijden en katoen goederen. 4000 zilv. specien en 165 gouden do. *Han Tjengsan.*
5 roll. laken. 26 st. eur. zwt. katoen. 4 pakj. do. koralen. 21 doz. doeken. 5 st. wollen dekens. 4 kn. en 1 baal wit katoen. 3 kn. chitsen. 1 kt. doeken, 8 kt. slendangs en 1 do. kramerijen. *Lim Ha.*
3 kn. chitsen. 1 do. bl. katoen. 1 do. doeken. 8 realen stofgoud. *Sech aboebakar bin alie Djubedie.*

Van Nederland over Batavia per ned. schip *Margaretha Johanna* gez. M. Schou.
4722 stav. en 38 bund. ijzer. *J. Knagge en co.*
1 kt. divers. *J. Scheltema.*
5 kn. provis. en 30 do. bier. *Voorneman en Buijn.*
5 kn. papier. en 50 vs. boter. *Oliphant en co.*
300 vs. boter. 182 coll. provisien. 19 do. aardewerk. 1 kt. boeken. *Dorrepaal en co.*
90 coll. provisien. *A. Meijer.*
70 vn. bier en 4 ks. kramerijen, *J. Hijmans.*
3 kn. kramerijen. *de Bruin.*
30.000 st. klinkers. *Gouvernement.*
100 md. bier en 104 coll. provis. *Order.*

UITVOER.

Naar Amboina over Banjermassing pen ned. ind. bark *Machmoedie* gez. Sech abd. rachman bin achmat Tjo-E.
6 pic. witte kat. garen. 2 do. kopergongs. *Kwee Kangboen.*
12 st, eur. zwt. katoen en 6 doz. katoenen bretels *Sech Mobarak bin Taliep.*

Naar Nederland per ned. schip *Vertrouwen* gez. H. G. Pott.
6459 pic. suiker. 448 do. koffij *MacNeill en co.*

Naar Zweden per Zwd. schip *Stockholm* gez. G. W. Nisser.
2264 pic. suiker, *v. d. Broek en Veekens.*
2755 » » *B. Kopersmit en co,*
1500 » » en 5 do. bindrotting. *van Maanen en co.*

Naar Soerabaija per ned. ind. stooms. *Java* gez. Batten.
10 vuur-manden. 33 kn. en 69 pak. milit. goederen. 88 led. cochenille kn. en 21 stoelen. *Havenmeester.*

Naar Padang per ned. ind. bark *Pilades* gez. J. B. Perrij.
1000 stell. stalen pannen. 20 kn. chin. paijongs. 80 krandj. do. tabak. 5 kn. do. ruwe zijde 16 pak. offerpapier. 145 pic. zwd. ijzer. 160 kodie java tabak. 18 pic. ambalo verw. 7 do. koperdraad. 8 ks. en 20 kn. thee. 4 do. bamb. kammen. 17 pic. tamarinde. 154 pic. poeder suiker. 3 kn. en 40 ks. java sigaren. 2 do. do. spiegeltjes. 2 pic. soija. 64 katj. laxa. 1 kt. eur. kat. naaigaren. 2 kn. holl. speelkaarten. 40 pic. gedr. visch. 200 st. chin. aarden lepels 4 pic. misoa en mikoa. 20 st. led. kisten 250 do. chin. aarden bordjes en *f* 30.000 aan zilv. munt. *Bech Ingtjioe.*
4 ks. portwijn. 10 stell. wagen- en bendietuigen. 100 pr. verl. schoenen en 20 trom. beschuit. *Gesagv.*
13 stell. bendie tuigen. *Sech Achmat Ro-Egis.*
20 [illegible] *Beh Soen.*
[illegible] kleppen en 46 do. halve laarzen. *Said hoesin bin aboebakar Alijdroos.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaya *van den 24 Februarij tot en met den 1 Maart* 1854.

AANVOER.

Van Batavia per ned. schip *Fathool Moebarak* gez. Kassan agt. Gezagvoerder.
2 kn. bier. *B. J. van Eck en co.*
10 kn. manufact. 100 keld. genever. 12 bn. zakken. 1 kt. gev. katoen. 7 kn. kat. goederen. 1 do. gedr. katoen. *Ruyl Cramer en co.*
2 kn. gedr. katoen. 5 kn. glas kralen. 4 do. en bn. gedr. katoen. *P. Kervel en co.*
67 kn. bier. 3000 st. vloersteenen. *B. J. van Eck en co.*
229 potjes ger. uijen. *Order.*
1 kt. hoeden. *C. Bechade.*
2 kn. fluweel 1 baal lasting. 1 kt. modewaren. 1 do. doeken. 1 do potlooden. 1 do. dameshoeden. *Adam en co.*
2 kn. shertings. 1 kt. mousselinen. 2 do. zakdoeken. 1 kt. glaswerk. *Karthaus.*
8 kn. meubelen. *Sandenberg Mathiessen.*
1 pijp. cognac. *Karthaus.*
1 kt. schoteltjes en kopjes. *Adam en co.*
5 vn. koolteer. *Van Raalten en Kocken.*
2 kn. madapoll. en eenige stukjes manufact. en kleinigheden. *Adam en co.*
662 st. eng. ijzer. 1 kt. kramerijen. *Order.*
1 kt. inh. bagel. 2 kn. jap. goederen. 3 kn. anizette. *A. H. Deeleman.*
4 kn. manufact. *Mc. Millan Marten en co.*
54 lakk. damar. 1 kt. medicijn en glaswerk. 4 vn. patjols. 2 do. golloks. 1 do. arits. 1 kt. sloten en messen. 129 st. ijzer. 1 kt. kramerijen. *Order.*
2 kn. madapoll. 3 do. glaswerk. 1 do. zadels. 10 vs. boter. 20 kn. dranken. 13 do. en 8 krandj. holl. bier. 5 md. seltserwater. 15 vs. saucijssen. 25 keld. genever. 1 vt. en 4 md. holl. bier. 10 koeken. 1 kt. lavenderwater. 2 do. man. sigaren. 1 krandj. aardewerk. *Order.*
197 zakk. tarwe. *L. Johan.*
150 keld. genever. 20 zakk. komeinenzaad. 3 kn. vuurwerk. *Order.*
4 kn. man. sigaren. *Thomas.*
15 vn. azijn en cognac. 130 kn. provis. dranken en glaswerk. 1 kt. modewaren. *Order.*
100 vn. meel. *Van Delden.*
1 kt. jaconet. *R. M. Pereira.*
8 kn. madera. 2 do. aardewerk. *Order.*
1 kt. snaren. *Stoelman.*

UITVOER.

Naar Balie per Eng. schoener *Fathool Wahap* gez. Said maht. Segaf.
1000 st. led. stroo zakken. *Gesagv.*

Naar Nederland via Pasoeroewan per ned. schip *Sara Alida Maria* gez. A. Teekelenburg.
9025$^{85}/_{100}$ pic. suiker. 1129 do. koffij. 15 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Rotterdam per ned. schip *Prins Veldmaarschalk* gez. G. de Vries
5831$^{06}/_{100}$ pic, suiker. 40 do. rotting. 331 ⚘ indigo. 331 ⚘ kaneel. 1 kt. regaal. *B. J. van Eck en co.*

Naar Rotterdam per ned. schip *Japara* gez. C. Kramers.
7131$^{85}/_{100}$ pic. suiker. 405$^{00}/_{100}$ do. koffij. 74$^{75}/_{100}$ do. do. 378 st. koehuiden. *Fraser Eaton en co.*
1 kt. jap. werk. 1 do. sagoe. *Schimmelpennink.*
85 st. koehuiden. 418 do. buffelhuiden. 79 do. hoorns. *Holger van den Dungen.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.